

Briselē, 2026. gada 12. jūnijā
(OR. en)

10294/26

ENV 690
CHIMIE 73
COMPET 739
IND 397
RECH 267
ECOFIN 790
ECO 21
SOC 377
SAN 459
CONSOM 185
MI 602
ENT 137
ENFOCUSTOM 72

PIEZĪME

Sūtītājs:	Padomes Ģenerālsēkretariāts
Saņēmējs:	Pastāvīgo pārstāvju komiteja / Padome
Temats:	<i>REACH</i> regula: turpmākā virzība – viedokļu apmaiņa

Gatavojoties Vides padomes 2026. gada 25. jūnija sanāksmei, pielikumā ir pievienots prezidentvalsts sagatavots informatīvs dokuments ar jautājumiem ministriem par attiecīgo tematu.

Pastāvīgo pārstāvju komiteja tiek aicināta ņemt vērā informatīvo piezīmi un jautājumus un iesniegt tos Padomei.

***REACH* regula: turpmākā virzība**

– viedokļu apmaiņa –

Eiropas Komisija 2020. gada oktobrī paziņoja par *REACH* regulas pārskatīšanu; tā ir daļa no ES ķīmikāliju politikas būtiskas pārskatīšanas, izmantojot Ilgtspēju sekmējošu ķīmikāliju stratēģiju. *REACH* regulai ir būtiska nozīme ES ķīmikāliju politikā, jo tās mērķis ir nodrošināt augstu cilvēka veselības un vides aizsardzības līmeni pret ķīmikāliju radītajiem riskiem, kā arī vielu brīvu apriti iekšējā tirgū, vienlaikus veicinot konkurētspēju un inovāciju.

REACH pārskatīšana bija paredzēta, lai novērstu pašreizējās nepilnības regulā, piemēram, uzlabotu reģistrācijas dokumentācijas atbilstību, labāk identificētu vielas ar kritiski bīstamām īpašībām, uzlabotu un vienkāršotu licencēšanas un ierobežošanas sistēmu un stiprinātu no trešām valstīm importēto vielu atbilstību.

Komisija bija plānojusi mērķtiecīgu *REACH* regulas pārskatīšanu ierosināt pašreizējā pilnvaru termiņa laikā, kā tas paziņots 2025. gada darba programmā. Tomēr attiecīgais priekšlikums tika atkārtoti atlikts.

Eiropadome savos 2025. gada oktobra secinājumos uzsvēra, ka *REACH* regula ir jāpārskata, lai palielinātu ķīmiskās rūpniecības konkurētspēju. Pamatojoties uz šīm ievirzēm, arī Padomes 2025. gada decembra secinājumos “Eiropas vide 2030. gadā” tika atgādināts par nepieciešamību pārskatīt un modernizēt *REACH* un pilnībā īstenot Ilgtspēju sekmējošu ķīmikāliju stratēģiju.

Tomēr dažos pēdējos gados ir ievērojami mainījies ar ķīmisko rūpniecību saistītais konteksts. Eiropas ķīmiskā rūpniecība piedzīvo straujas strukturālas pārmaiņas un saskaras ar būtiskiem izaicinājumiem, tostarp pieaugošām enerģijas un izejvielu izmaksām, ārēju atkarību no kritiskiem resursiem un pastiprinātu konkurenci, ko rada trešās valstis, tostarp operatori, kuri neatbilst ES prasībām. Operatori ir atkārtoti uzsvēruši, ka viņiem ir vajadzīgs, lai investīciju lēmumu pamatā būtu regulatīvā stabilitāte un paredzamība.

Ņemot vērā minēto, vairs nav izpildāmi nosacījumi, lai īstermiņā varētu veikt *REACH* pilnīgu leģislatīvo pārskatīšanu. Laikā, kad nozarei ir vajadzīga skaidrība un stabilitāte, dosjē atkārtota atvēršana saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru radītu ilgstošu nenoteiktību gan operatoriem, gan iestādēm.

Šajā sakarā Komisija 2026. gada aprīlī sniegtajos paziņojumos norādīja, ka *REACH* leģislatīvā pārskatīšana, kas sākotnēji bija paredzēta Ilgtspēju sekmējošā ķīmikāliju stratēģijā, pašreizējā pilnvaru termiņa laikā netiks veikta. Tā vietā Komisija paziņoja, ka tā koncentrēs savu darbu uz *REACH* vienkāršošanu un pielāgošanu zinātnes attīstībai, izmantojot komiteju procedūru. Komisija arī paziņoja, ka tā stiprinās regulas izpildes panākšanu attiecībā uz neatbilstīgiem produktiem un vielām no trešām valstīm, kā arī uzlabos tirgus uzraudzību.

Ja netiek veikta *REACH* leģislatīvā pārskatīšana, tad regulas vienkāršošana un pielāgošana, izmantojot komiteju procedūru, varētu būt konkrēts veids, kā panākt reālus uzlabojumus. Jo īpaši varētu apsvērt vairākus jautājumus, tostarp reģistrācijas datu prasību atjaunināšanu, lai ņemtu vērā jaunās bīstamības klases, kas ieviestas ar pārskatīto *CLP* regulu, drošības datu lapu saskaņošanu un digitalizāciju un regulas piemērošanas vienkāršošanu.

Turklāt *REACH* īstenošanā joprojām pastāv ievērojamas nepilnības atbilstības panākšanā, jo īpaši attiecībā uz vielām un izstrādājumiem, kas importēti no trešām valstīm. Šo nepilnību apmēru apstiprināja *ECHA* Izpildes foruma jaunākais mērķtiecīgais izpildes projekts (*REF-12*), kura pamatā bija 2603 pārbaudes, ko veikuši inspektori 29 EEZ valstīs. Katrai trešajai importētajos maisījumos esošai vielai nebija vajadzīgās reģistrācijas, un 16 % pārbaudīto ierobežota lietojuma vielu tika atzītas par neatbilstīgām.

Sākotnējā pārskatīšanā šis trūkums tika identificēts kā viens no galvenajiem risināmajiem jautājumiem, tostarp, *REACH* paredzētos pienākumus labāk pieskaņojot ES muitas regulējumam. Ievērojamais tiešsaistes pārdošanas apjoma pieaugums, jo īpaši attiecībā uz pakām, kas tiek tieši nogādātas patērētājiem, izmantojot ekspressūtījumus vai pasta kanālus, vēl vairāk sarežģī iespēju veikt pārbaudes pienācīgā biežumā un atbilstošā kvalitātes līmenī. Tāpēc būtu jāturpina apsvērt vispiemērotākos līdzekļus (leģislatīvus vai neleģislatīvus), lai novērstu šīs nepilnības atbilstības panākšanā. Tas būtu jādara, vienlaikus ņemot vērā ķīmikāliju rīcībpolitikas specifiku, jo īpaši *REACH* un *CLP*, un vienlaikus nodrošinot saskaņotību ar notiekošajām muitas savienības reformām, jauno tiesisko regulējumu un Regulu (ES) 2019/1020 par tirgus uzraudzību, kā arī iespējamo Eiropas ražojumu aktu. Šīs viedokļu apmaiņas galvenais mērķis ir apzināt svarīgākās darbības attiecībā uz *REACH* regulu un tās īstenošanu un noteikt, ar kādiem pasākumiem varētu modernizēt, vienkāršot un stiprināt tās izpildi, ja netiek veikta regulas pārskatīšana, izmantojot parasto likumdošanas procedūru.

Jautājumi ministriem:

1. *Kādus darbības varētu veikt, izmantojot komiteju procedūru, lai praksē modernizētu un vienkāršotu REACH regulu?*
2. *Kā var novērst ar CL regulu saistītās nepilnības atbilstības panākšanā un kādi (leģislatīvi vai neleģislatīvi) pasākumi būtu vajadzīgi, lai stiprinātu regulas izpildi?*